

Cvičení č.6 - Stacionární vedení tepla v 1D

Diskretizovaná úloha

$$(\mathbf{K}_{\Omega}^e + \mathbf{K}_{\Gamma}^e) \mathbf{r}^e = \mathbf{f}_{\Gamma_c}^e + \mathbf{f}_{\Gamma_p}^e + \mathbf{f}_{\Omega}^e$$

- Levá strana

- Matice vodivosti \mathbf{K}_{Ω}^e

$$\mathbf{K}_{\Omega}^e = \int_{\Omega} \mathbf{B}^{eT} \lambda \mathbf{B}^e ds$$

- Příspěvek do levé strany od přestupu tepla \mathbf{K}_{Γ}^e

$$\mathbf{K}_{\Gamma}^e = \int_{\Gamma_c} \mathbf{N}^{eT} \alpha^e \mathbf{N}^e ds$$

- Pravá strana

- Přestup tepla $\mathbf{f}_{\Gamma_c}^e$

$$\mathbf{f}_{\Gamma_c}^e = \int_{\Gamma_c} \mathbf{N}^{eT} \alpha^e T_0^e(x) ds$$

- Předepsaný tok $\mathbf{f}_{\Gamma_p}^e$

$$\mathbf{f}_{\Gamma_p}^e = - \int_{\Gamma_p} \mathbf{N}^{eT} \bar{q}^e(x) ds$$

- Vnitřní zdroj \mathbf{f}_{Ω}^e

$$\mathbf{f}_{\Omega}^e = \int_{\Omega} \mathbf{N}^{eT} Q^e(x) ds$$

Okrajové podmínky

- Dirichletova okrajová podmínka - předepsaná teplota na hranici

$$T(x) = \bar{T}(x), \quad \text{pro } x \in \Gamma_T$$

- Neumannova okrajová podmínka - předepsaný tok na hranici

$$q_x(x)n(x) = \bar{q}_x(x), \quad \text{pro } x \in \Gamma_{qp}$$

- Smíšená okrajová podmínka - přestup tepla

$$\bar{q}_x(x) = \alpha(x)(T(x) - T_0(x)), \quad \text{pro } x \in \Gamma_{qc}$$

- Radiace - přestup tepla

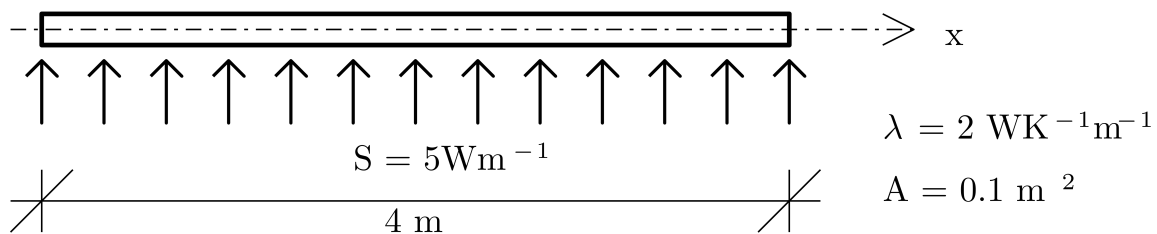
$$\bar{q}_x(x) = \varepsilon(x)\sigma(x)(T^4(x) - T_{\infty}^4(x)), \quad \text{pro } x \in \Gamma_{qc}$$

(ε - povrchové vyzařování, σ - Stefan-Boltzmanova konstanta)

Příklad 1

$$T(0) = 0$$

$$\bar{q}(4) = 5 \text{ Wm}^{-2}$$

Lineární aproximace

- Matice interpolačních funkcí

$$\mathbf{N}^e = \left[\frac{x_2 - x}{l^e}, \frac{x - x_1}{l^e} \right]$$

- Geometrická matice (derivace interpolačních funkcí)

$$\mathbf{B}^e = \left[\frac{-1}{l^e}, \frac{1}{l^e} \right]$$

- Matice vodivosti

$$\mathbf{K}^e = \int_{\Omega} \mathbf{B}^{eT} \lambda \mathbf{B}^e ds = \int_{\Omega} \begin{bmatrix} -1/l^e \\ 1/l^e \end{bmatrix} \lambda \begin{bmatrix} -1/l^e & 1/l^e \end{bmatrix} ds = \frac{\lambda}{l^e} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

- Vnitřní zdroj

$$f_{\Omega}^e = \int_{\Omega} \mathbf{N}^{eT} Q^e(x) ds = \int_{x_i}^{x_j} \begin{bmatrix} (x_j - x)/l^e \\ (x - x_i)/l^e \end{bmatrix} \frac{S}{A^e} dx = \left[\left(x_j x - \frac{x^2}{2} \right) / l^e \right]_{x_i}^{x_j} \frac{S}{A^e}$$

- Předepsaný tok $f_{\Gamma_p}^e$

$$f_{\Gamma_p}^e = - \int_{\Gamma_p} \mathbf{N}^{eT} \bar{q}^e(x) d\Gamma_p = - \int_{\Gamma_p} \begin{bmatrix} (x_j - x)/l^e \\ (x - x_i)/l^e \end{bmatrix} \bar{q}^e(x) d\Gamma_p = - \left[\begin{bmatrix} (x_j - x)/l^e \\ (x - x_i)/l^e \end{bmatrix} \bar{q}(4) \right]_{x=4}$$

Řešení jedním prvkem

$$l_1 = 4, x_1 = 0, x_2 = 4$$

- Matice vodivosti

$$\mathbf{K}^1 = \frac{\lambda}{l_1} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

- Vnitřní zdroj

$$f_{\Omega}^1 = \left[\begin{bmatrix} \left(x_2 x - \frac{x^2}{2} \right) / l_1 \\ \left(\frac{x^2}{2} - x_1 x \right) / l_1 \end{bmatrix} \right]_{x_1}^{x_2} \frac{S}{A^e} = \left[\begin{bmatrix} \left(4x - \frac{x^2}{2} \right) / 4 \\ \left(\frac{x^2}{2} \right) / 4 \end{bmatrix} \right]_0^4 \frac{5}{0.1} = \begin{Bmatrix} 100.0 \\ 100.0 \end{Bmatrix}$$

- Předepsaný tok

$$f_{\Gamma_p}^1 = - \left[\begin{bmatrix} (x_2 - x)/l_1 \\ (x - x_1)/l_1 \end{bmatrix} \bar{q}(4) \right]_{x_2} = - \left[\begin{bmatrix} (4 - x)/4 \\ x/4 \end{bmatrix} 5 \right]_{x_2} = - \begin{Bmatrix} 0.0 \\ 5.0 \end{Bmatrix}$$

Globální soustava rovnic

$$\begin{bmatrix} 1/2 & -1/2 \\ -1/2 & 1/2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} 0 \\ T_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} r_1 + 100 \\ 95 \end{Bmatrix}$$

```

In [2]: l1 = 4;
        A = 0.1;
        lambda = 2;
        x1 = 0; x2 = 4;

        k1 = (lambda/l1)*[1 -1; -1 1];

        K = k1;
        fo = (5/0.1)*[(x2*x2-x2^2/2)/l1 (x2^2/2)/l1];
        fgp = 5*[0; -1];
        f1 = fo + fgp;
        F = f1;

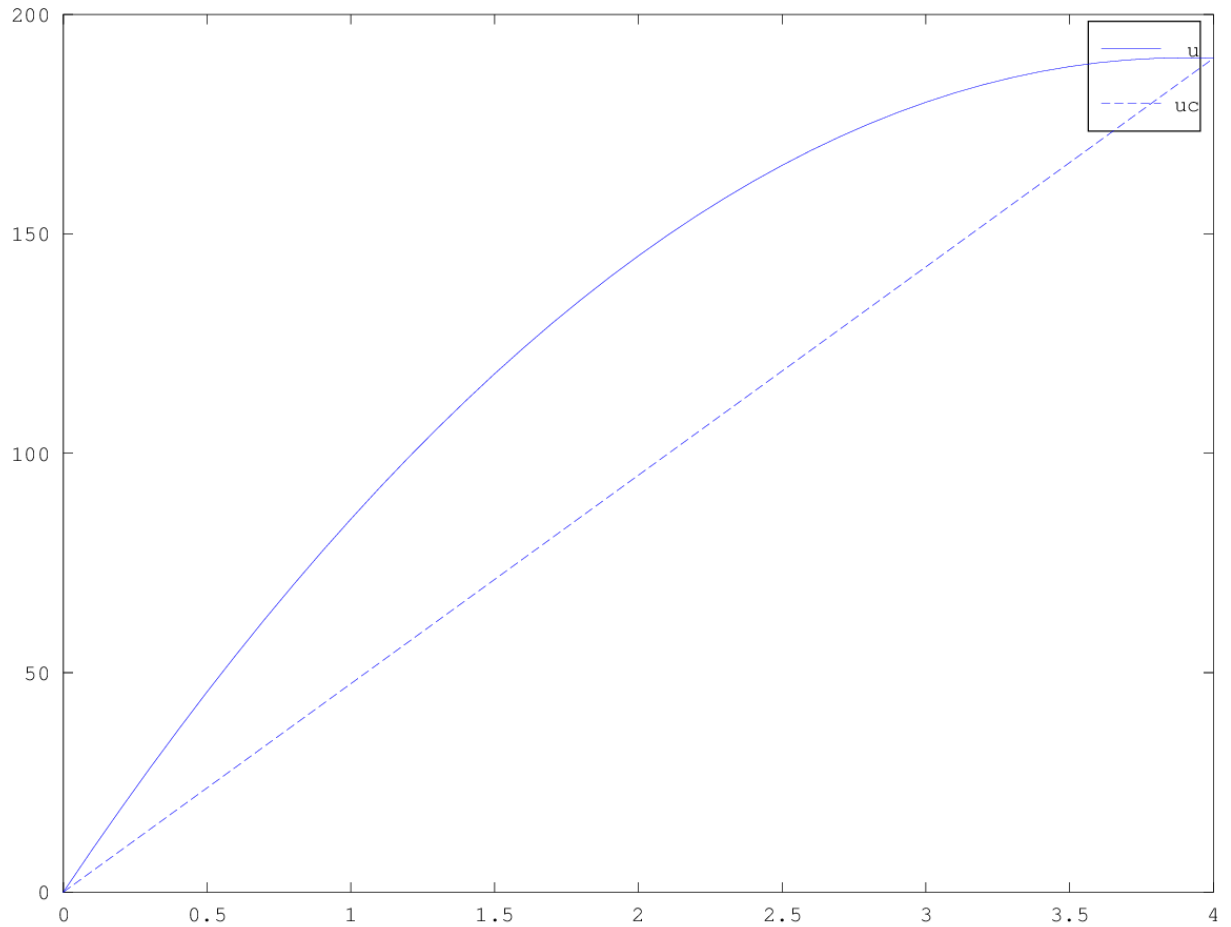
        u = K(2,2)\F(2);
        U = [0 u]

        hold on;
        x = 0:0.1:4;
        plot (x, -12.5*x.^2+97.5*x, "b;u;")
        plot ([0 l1], [U(1) U(2)], "b--;uc;")

```

U =

0 190

Řešení dvěma prvky

Prvek 1: $l_1 = 2$, $x_1 = 0$, $x_2 = 2$

Prvek 2: $l_2 = 2$, $x_2 = 2$, $x_3 = 4$

- Matice vodivosti prvků 1, 2

$$\mathbf{K}^1 = \mathbf{K}^2 = \frac{\lambda}{l^e} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} = \frac{2}{2} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

- Matice vodivosti konstrukce (po lokalizaci)

$$\mathbf{K} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & -1 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

- Vnitřní zdroj

$$f_{\Omega}^1 = \left[\left(x_2 x - \frac{x^2}{2} \right) / l_1 \right]_{x_1}^{x_2} \frac{S}{A^e} = \left[\left(2x - \frac{x^2}{2} \right) / 2 \right]_0^2 \frac{5}{0.1} = \left\{ \begin{matrix} 50.0 \\ 50.0 \end{matrix} \right\}$$

$$f_{\Omega}^2 = f_{\Omega}^1$$

- Předepsaný tok $f_{\Gamma_p}^e$

$$f_{\Gamma_p}^2 = - \left[\left(x_3 - x \right) / l_2 \right] \bar{q}(4) \Big|_{x_3} = - \left[\left(4 - x \right) / 2 \right] 5 \Big|_{x_3} = - \left\{ \begin{matrix} 0.0 \\ 5.0 \end{matrix} \right\}$$

Globální soustava rovnic

$$\begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & -1 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} 0 \\ T_2 \\ T_3 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} r_1 + 50 \\ 100 \\ 45 \end{Bmatrix}$$

Řešení n prvky

```

In [2]: n = 2;
        l = 4/n;

        A = 0.1;
        lambda = 2;
        x1 = 0; x2 = 4/n;

        ki = (lambda/l)*[1 -1; -1 1];
        fo = (5/0.1)*[(x2*x2-x2^2/2)/l (x2^2/2)/1];
        fgp = 5*[0 -x2/l];

        K = zeros (n+1);
        F = zeros (n+1, 1);
        for i=1:n
            loc = [i i+1];
            K(loc, loc) += ki;
            F(loc) += fo';
        end
        F([n n+1]) += fgp';
        u = K(2:n+1, 2:n+1)\(F(2:n+1,1));
        U = [0 ; u]

        #plot analytical solution
        hold on;
        x = 0:0.1:4;
        plot (x, -12.5*x.^2+97.5*x, "b;u;")

        #plot obtained solution
        for i=1:n
            plot ([(i-1)*l i*l], [U(i) U(i+1)], "b--")
        end

```

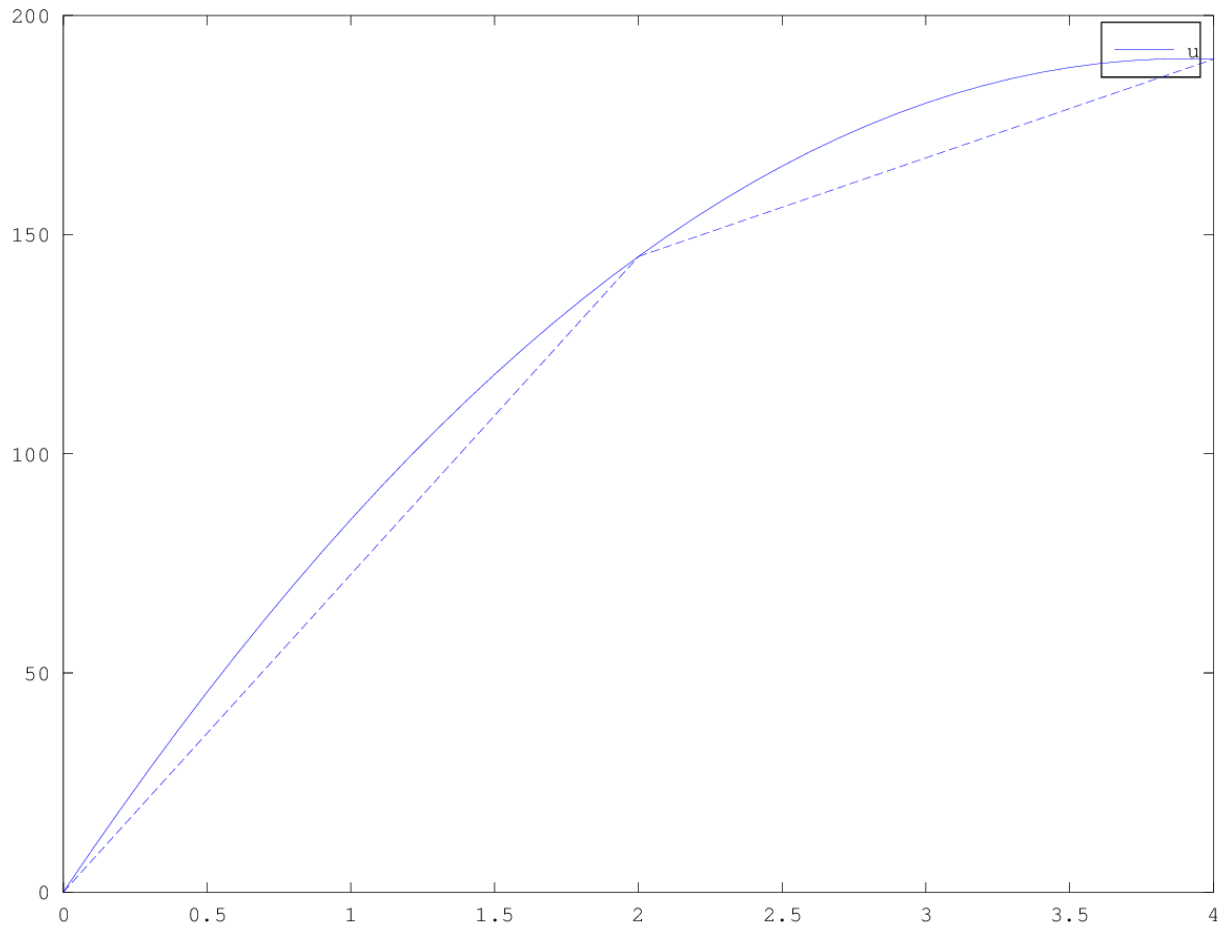
n = 2

U =

0.00000

145.00000

190.00000

Příklad 2

$$\alpha = 4 \text{ Wm}^{-2}\text{K}^{-2}$$

$$T_0 = 20$$

$$T(6) = 0$$

$$\lambda_1 = 0.5 \text{ WK}^{-1}\text{m}^{-1}$$

$$\lambda_2 = 2 \text{ WK}^{-1}\text{m}^{-1}$$

$$A_1 = 0.1 \text{ m}^2$$

$$A_2 = 0.1 \text{ m}^2$$

$$2 \text{ m}$$

$$4 \text{ m}$$

Řešení dvěma prvky s lineární aproximací

- Matice vodivosti

$$\mathbf{K}^1 = \frac{\lambda_1}{l_1} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} = \frac{0.5}{2} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{K}^2 = \frac{\lambda_2}{l_2} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} = \frac{2}{4} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

- Příspěvek do matice soustavy od přestupu tepla

$$\mathbf{K}_{\Gamma}^1 = \int_{\Gamma_c} \mathbf{N}^{eT} \alpha^e \mathbf{N}^e ds = \begin{bmatrix} (x_2 - x)/l_1 \\ (x - x_1)/l_1 \end{bmatrix} \alpha \left[\frac{x_2 - x}{l_1}, \frac{x - x_1}{l_1} \right] \bigg|_{x_1} = 4 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

- Přestup tepla

$$f_{\Gamma_c}^1 = \int_{\Gamma_c} \mathbf{N}^{eT} \alpha^e T_0(x) ds = \begin{bmatrix} (x_2 - x)/l_1 \\ (x - x_1)/l_1 \end{bmatrix} \alpha T_0 \bigg|_{x_1} = 4 \cdot 20 \begin{Bmatrix} 1 \\ 0 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 80 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

Globální soustava rovnic

$$\begin{bmatrix} 4.25 & -0.25 & 0 \\ -0.25 & 0.75 & -0.5 \\ 0 & -0.5 & 0.5 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} T_1 \\ T_2 \\ 0 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 80 \\ 0 \\ r_1 \end{Bmatrix}$$

```
In [2]: l1 = 2; l2 = 4;
A = 0.1;
lambda1 = 0.5; lambda2 = 2;
x1 = 0; x2 = 2; x3 = 6;
alpha = 4;
T0 = 20;

loc1 = [1 2];
loc2 = [2 3];

k1 = (lambda1/l1)*[1 -1; -1 1];
k1 += alpha*[1 0; 0 0];
k2 = (lambda2/l2)*[1 -1; -1 1];

fgc1 = alpha*T0*[1; 0];

K = zeros(3,3);
K(loc1,loc1) += k1;
K(loc2,loc2) += k2

F = zeros(3,1);
F(loc1) += fgc1

u = K(1:2,1:2)\F(1:2);
U = [u; 0]

hold on;
plot ([x1 x2], [U(1) U(2)], "b-;e1;")
plot ([x2 x3], [U(2) U(3)], "r-;e2;")
```


K =

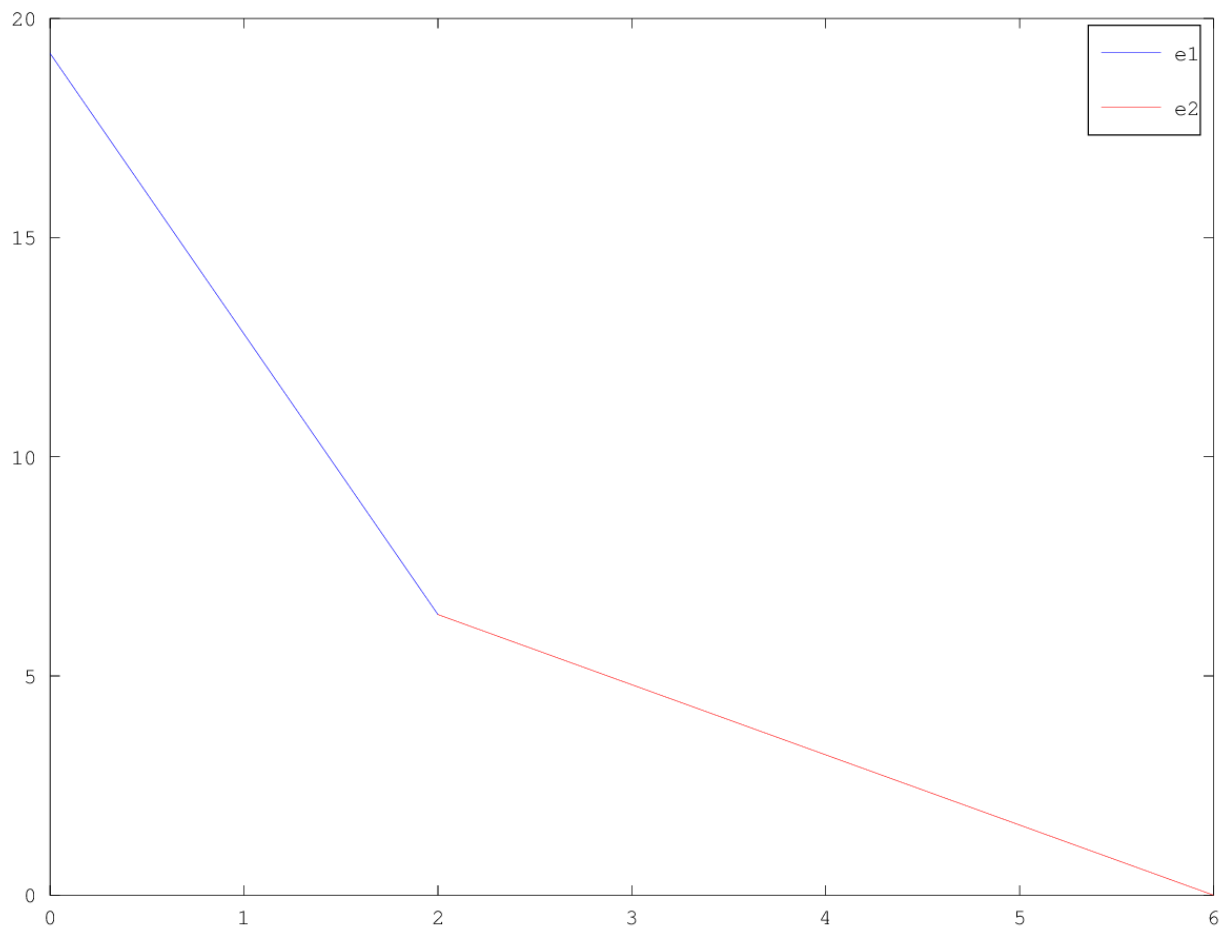
```
4.25000 -0.25000 0.00000
-0.25000 0.75000 -0.50000
0.00000 -0.50000 0.50000
```

F =

```
80
0
0
```

U =

```
19.20000
6.40000
0.00000
```


In []: